

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده آبزی پروری آبهای داخلی

عنوان گزارش علمی - تحلیلی:

تالاب انزلی
(فعالیت های اجرایی - تحقیقاتی کمیته احیاء)

نویسنده:
علیرضا میرزا جانی

شماره ثبت: ۷۰۷۵۹
تاریخ ثبت: ۱۴۰۰/۹/۲۹

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده آبزی پروری آبهای داخلی

عنوان گزارش علمی - تحلیلی: تالاب انزلی (فعالیت های اجرایی - تحقیقاتی کمیته احیاء)

نویسنده: علیرضا میرزا جانی

همکار(ان): -

محل اجرا: استان گیلان

تاریخ شروع: ۱۳۹۹/۲/۱

مدت اجرا: ۱ سال و ۳ ماه

ناشر : مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار : سال ۱۴۰۰

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است . نقل مطالب ، تصاویر ، جداول ، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

«سوابق گزارش علمی و نویسنده»

گزارش علمی - تحلیلی: تالاب انزلی (فعالیت های اجرایی-
تحقیقاتی کمیته احیاء)

شماره ثبت (فروست): ۶۰۷۵۹ تاریخ: ۱۴۰۰/۹/۲۹

با مسئولیت جناب آقای علیرضا میرزاجانی دارای مدرک
تحصیلی دکتری تخصصی در رشته محیط زیست می باشد.

گزارش توسط داوران منتخب بخش اکولوژی منابع آبی در
تاریخ ۱۴۰۰/۹/۷ مورد ارزیابی و با رتبه عالی تأیید گردید.

در زمان نگارش گزارش، نویسنده در :

ستاد پژوهشکده مرکز ایستگاه

با سمت عضو هیئت علمی در پژوهشکده آبزی پروری آبهای
داخلی (بندرانزلی) مشغول بوده است.

عنوان	«فهرست مندرجات»	صفحه
چکیده		۱
۱- مقدمه		۲
۱-۱- کلیاتی پیرامون تالاب انزلی		۳
۲- زیستمندان حوضه تالاب انزلی		۱۲
۳- فعالیت شیلاتی در حوضه تالاب انزلی		۱۵
۴- تکثیر و بازسازی ذخایر ماهیان تالاب انزلی		۱۸
۵- تاریخچه اقدامات و مطالعات انجام گرفته در تالاب انزلی		۲۱
۶- ماموریت مشاوره‌ای کنوانسیون رامسر به تالاب انزلی		۲۴
۷- برنامه مدیریت تالاب انزلی با مشارکت جاییکا		۲۵
۷-۱- محورهای اصلی در فاز دوم پروژه		۲۶
۷-۲- ساختار طرح کلی راهبری		۲۷
۷-۳- اهداف میان مدت طرح		۲۸
۷-۴- برنامه اجرایی طرح میان مدت		۲۹
۷-۵- نقش پژوهشکده آبزی پروری آبهای داخلی در برنامه میان مدت		۳۰
۷-۶- نقش پژوهشکده آبزی پروری در بخش منطقه بندی و کاربری اراضی		۳۱
۷-۷- مدیریت مشارکتی در تالاب انزلی		۳۳
۹- پروژه‌های تحقیقاتی موسسه تحقیقات شیلات ایران در تالاب انزلی		۳۴
۱۰- طرح‌های ۱۰ سال اخیر در تالاب انزلی		۳۴
۱۱- عنوانین تحقیقاتی پیشنهادی سال ۱۴۰۰-۱۳۹۸ پژوهشکده آبزی پروری آبهای داخلی		۳۵
منابع		۳۷
چکیده انگلیسی		۴۵

چکیده

طی سالیان اخیر روند خشک شدن و نابودی تالاب انزلی به سرعت رخ داده که بواسطه تغییرات اقلیمی و عوامل انسان ساخت می‌باشد. از مهمترین این عوامل می‌توان به تغییر سیمای طبیعی سرزمین و تغییر کاربری اراضی در حوزه آبخیز، کاهش آب ورودی یا ریزش حجم زیادی از باران در دوره زمانی کوتاه، پسروی آب دریای خزر و توسعه جوامع شهری و فعالیت‌های صنعتی و کشاورزی اشاره داشت.

مشکلات مشهود در داخل تالاب انزلی شامل افزایش رسوبات و کاهش عمق، افزایش پوشش گیاهان آبزی، ورود انواع آلاينده‌ها، نامشخص بودن حریم تالاب و تعارض حاشیه نشینان می‌باشد.

تشکیل کمیته مدیریت تالاب انزلی شرایطی را فراهم نمود تا ضمن تدوین مقررات و شاخص‌ها نوعی همگرایی بین سازمان‌ها و ارگان‌ها برای احیاء تالاب انزلی شکل گیرد. در حال حاضر کلیه تصمیم‌گیری‌ها برای مدیریت یکپارچه تالاب انزلی تنها در کمیته مدیریت تالاب انزلی گرفته می‌شود که دارای ۱۶ سازمان عضو بوده که در ۶ زیر کمیته است. همه طرح‌های مرتبط توسط زیرکمیته‌های فنی مربوطه مورد بررسی و تصویب قرار می‌گیرند.

در اولین مصوبات کمیته مدیریت تالاب انزلی (در سال ۱۳۹۳) بخشی از اعتبارات استانی و ملی برای طرح‌های اجرایی و پژوهشی مرتبط با احیاء تالاب انزلی اختصاص یافت.

آژانس همکاری بین المللی ژاپن (JICA) حدود ۱۵ سال در تالاب انزلی حضور داشته که مجموعه فعالیت‌های خود را در گزارش فاز دوم ارائه کرده است. در این گزارش تدوام فعالیت‌های اجرایی و تحقیقاتی برای احیاء تالاب انزلی به منظور خروج از فهرست مونترو در قالب ۱۰ محور اصلی برای سالهای ۲۰۲۰-۲۰۳۰ پیشنهاد شده است.

پژوهشکده آبزی پژوهی آبهای داخلی در طول سال‌ها بررسی، در قالب گزارش‌های مختلف، پیشنهادات اجرایی به سازمان‌های مسئول ارائه داده است. در این میان فعالیت‌های الگویی-اجرایی بازسازی گونه‌های در حال انقراض اعم از گونه‌های کپور بومی، سوف حاجی طرخان، کپور حاجی طرخان، ماهی سفید فرم پائیزه قابل ذکر می‌باشد. در حال حاضر پژوهشکده آبزی پژوهی در طرح مدیریت تالاب انزلی در زیر کمیته حفاظت از اکوسیستم تالاب عضو بوده و در برنامه پایش اکولوژیک سهم عمدی را در میان سایر اعضاء بعده دارد.

کلمات کلیدی: تالاب انزلی، اکولوژی، بیولوژی، مدیریت، جایگا